

ZPRAVODAJ SPŠ STROJNICKÉ A SOŠ PROF. ŠVEJCARA, PLZEŇ

ČÍSLO 2 – ŘÍJEN 2020

UVNITŘ TOHOTO VYDÁNÍ:

- KOVIDOVÝ EDI- 1**
TORIAL
- OTTO VÍ I TOTO 2**
- KAM SE PODĚ- 3**
LA PODPORA
TECHNICKÉHO
VZDĚLÁVÁNÍ?
- CESTOVÁNÍ ZA 3**
DOBY ROUŠKO-
VÉ

AUTOŘI:

- Ing. P. Vlček
- Ing. J. Gruber

KOVIDOVÝ EDITORIAL

Josef Gruber

Vždycky jsem byl alergický na úsloví „dědictví totalitního režimu“. Já nevím, jak vy, ale já jsem toho mnoho nezdědil. Pracuju pořád stejně, protože mi odjakživa záleží na tom, abych měl pocit, že jsem udělal všechno, co je v mých silách, a zajímá mě mechanika, nikoli politika. Velká výhoda technického oboru. Asi to není úplně dobře, protože ve zralém věku, tj. po 40. roce, neboť do té doby my muži připomínáme embryo a mnohý moderní metrosexuál spíše vousatý hmyz, by se muž měl zapojit, ale v tomto směru mi opravdu nebylo dáno („Klaun, proč ten kůň nežere?“ „Pane řediteli, nebylo mu dáno.“).

Nicméně na jedno „dědictví“ narážím denodenně. Naši volení zástupci, kterým „nebylo dáno“ býti u kormidla ani po snaze spojit se třeba s Belzebubem (říká se tomu eufemicky „koaliciční vyjednávání“), dávají vládě co proto a mnohý bouřlivě souhlasí. Jenže ouha – co Čech, to kverulant. Všechno, co přijde „shora“, jest přece šikanou, buzerací, nesmyslem, proti kterému je nutno brojít.

Výhled na Alpy v době epidemie (vrch Tuhošť u Švihova)

Je to jako s těmi jeleny na Šumavě. Že nevíte, oč jde? No to je tak. Šumavské laně učí kolouchy, že se mají zastavit tam, kde kdysi dávno (tj. cca před 30 lety) byly dráty. Jeleni bavorští zase končí z protější strany, jenže ti dojdou dál, neboť dráty byly hlouběji na našem území. Nevědí proč, ale mají to už v genech, čipy to dokladují. S lidmi je to podobné, až na ty čipy (zatím). Nikdy jsem si nedělal iluze a trochu jsem nechápal jednoho svého, bohužel již zvěčnělého staršího přítele, který se těšil, jak český národ, do roku 1989 v hojně míře žijící podle hesla „kdo nekrade, okrádá

rodinu“, bude hluboce morální, svobodný, sebevědomý, velkorysý, zodpovědný a tolerantní. Jenomže příliš mnoho lidí nevidělo ani tak svobodu slova, svobodu shromažďování a osobní zodpovědnost jako plný supermarket, nákup v Německu, dovolenou u moře a auto. V českém genofondu jsou brblání, remcání a apriorní nedůvěra hluboce zakořeněny. Bohužel dnes přerůstají v zastydlé pubertální vzdor, naivní a bezohledné protesty a projevy obyčejného sobectví. Jarní nadšení pro roušky beznadějně vyvanulo. Lidé si ušili veselou roušku, dali „selfičko na instáč“ a přestalo je to bavit. Od jedné lékařky vím o partě sedmdesátníků, kteří s velikou jundou vraceli Andreji Babišovi roušky a následně odjeli na kola. Čtyři se vrátili nakažení a dva už nežijí. Lidé, míjejíce věcnou podstatu, si totiž zhusta pletou poměr k epidemii s poměrem k premiérovi. Netroufám si tady při svém vztahu k politice hodnotit českého premiéra a vládu tak ani onak, ale jedním jsem si poměrně jist. Kdyby kdokoli z těch opozičních kritiků a pobitvěgenerálů byl v situaci, že by za celý tenhle cirkus odpovídal, dělal by úplně totéž. Ono totiž nic jiného dělat nejde. Stejně jako vláda by se ostýchal zakázat o prázdninách cestu k moři (hrůza, nejet k moři!), stejně jako vláda by se ostýchal nařídit o prázdninách na veřejnosti roušky (v našem kabinetu je dezinfekce už tři roky kvůli chřipce, s rouškou žiju v klidu a míru), stejně jako vláda by váhal nechat žáky od zář doma, stejně jako vláda by předpokládal, že lidé budou nařízená opatření dodržovat. Druhou alternativou je nechat všemu volnější průběh. Jestliže lidé nechápu vážnost situace, slézají se potajmu v rodinách, v Plzni prý ve sklepích bývalých právověrečných domů, a chovají se jak v Trigger Whiskey Saloonu (je otázkou, zda tomu zabrání zákaz nočního vycházení), musí si v davu u Vltavy

koupit biomrkev a demonstrují za řvaní a opjení na fotbalových zápasech (a to si myslím, že o mě nikdo, kdo mě zná, nemůže říci, že bych neměl rád fotbal), lze s úspěchem pochybovat, že by „dobrovolné“ dodržování nějakých opatření vedlo k výsledku. Navíc nejsme ostrov hrdý na „splendid isolation“, jsme součástí EU a náš pidistát se těžko může utrhnout ze řetězu a dělat si, co chce. Jestli to takhle půjde dál, budeme nikoli součástí, ale postrachem Evropy. Mám obavu, že po uvolnění opatření (každá morová epidemie odezněla, odezní i tato) nastane vlna hromadných oslav, jásoťu, analýz, jak to vláda dělala blbě, a snahy vypít všechno, co teče, kromě děravých necek. A pojedje se dále močálem černým kol bílých skal.

Nechápu pouze několik věcí. Proč se vrcholní politici

musejí sejít v noci v zavřené restauraci, to není možné jednat v úřadě, nebo u někoho doma? (Na druhé straně – Blesk je tedy opravdu objektivní a relevantní zdroj informací, a Česká televize ho papouškovala bez vlastního názoru...). Proč jsou otevřená květinářství a je povolen výdej jídel přes okénko, podobně fungují některé hobbymarkety, a proč nemůže vydat přes okénko švec, zaměstnávající sebe sama, opravené boty a přijmout zakázku. Nothing is perfect. Byl bych jen rád, kdyby naši žáci pochopili, že je třeba se učit, co to dá, protože distanční výuka je handicap a neučí se pro zkoušení příští týden, ale pro budoucí uplatnění. Mají studijní podklady, kontakt s učitelem a Internet, my měli na vysoké škole dva kusy odborné publikace pro 80 lidí. A jak jsme vystudovali!

OTTO VÍ I TOTO

Josef Gruber

Představte si, že v jednom malém věkovitém počítači udržují stále systém Windows XP... Nebojte se, není připojen k Internetu. Jde o to, že máme doma digitalizovanou verzi Ottova slovníku naučného, která byla vydána na CD-ROM v 90. letech a už není kompatibilní s novými Windows. Počítač se ještě vejde na stůl, upgradovaná verze stojí dost peněz (a asi už není k mání) a varianta na stránkách Národní knihovny není tak komfortní. A my dinosaui jsme navíc nostalgičtí a starých CD máme doma víc...

Tedy co říká slovník třeba o **epidemii**? Nabízím pouze malý výběr z mnohastránkového hesla, které mj. podává přehled všech morů, neštovic a jiných tělesných požitků, a to ještě neví, že přijde španělská chřipka... Úryvky jsou vytaženy beze změny přes schránku.

Epidémie (z řec.) jest časté vyskytování se téhož onemocnění mezi obyvatelstvem některého většího nebo menšího teritoria. [Epidémie] mohou vystupovati endémicky, t. j. jsouce vázány na jisté ohraničené území, anebo postupují s místa na místo, ohromné množství lidí zachvacující. Jestliže území, v němž [Epidémie] se vyvinula, jest velmi veliké, mluví se o pandémiích. Kolik případů téže nemoci jest třeba ku vzniku [Epidémie] a jak velkou čtverečnou rozlohu musí míti území [Epidémie] míti postižené, aby se mohlo říci, že běží o pandémii, nelze určitě číslem stanoviti, rovněž jako není možno udati, kolik stromů musí míti les. To jest příčinou, že zejména v prvních počátcích [Epidémie] některé nemoci můžeme býti v nejistotě, vystupuje-li skutečně již epidemicky čili nic.

... Nicméně obrátíme. li zřetel k celému průběhu [Epidémie], můžeme i bez takového číselného měřítka stanoviti počátek i konec její. Každá [Epidémie] má totiž při svém vývoji jistou pravidelnost v postupu, která spočívá v tom, že do jisté doby počet onemocněných v jisté jednotce časové se vyskytujících se postupně den ode dne zvětšuje, načež se děje opak, t. j. počet onemocněných na tutéž jednotku časovou (v jistém teritoriu) připadající postupně se zmenšuje. Pozorujeme-li tudíž [Epidémie]-ii jako celek, můžeme říci se vsí určitostí, kdy začala a kdy skončila.

... Rozbory vědecké jednotlivých [Epidémie]-ii počínají se arci teprv od Hippokrata, jehož kniha (řecký titul - pozn. Gr) (O epidémiích) obsahuje poznámky a pozorování do dnešní doby velmi cenné. Nejstarší zjištěná [Epidémie] jest t. zv. attacký mor či Thukydidův, popsáný slavným tímto historikem; zuřil v l. 430-425 př. Kr., a Thukydidés uvádí vývoj jeho v souvislosti s neobyčejnými zjevy přírodními, ukaz to, s nímž se také u epidemiologů pozdějších dosti zhusta setkáváme. Zajímavost jest, že o této [Epidémie]-ii psal i Hippokratés. Dle všeho tvořil základ mor dýmějový či bubonový, onemocnění to akutní, které nyní ještě, ač zřídka, vyskytuje se hlavně v Asii a které tvoří základní rys velikých [Epidémie]-ii morových ve středověku. Jde tu o horečnaté onemocnění povšechné se hnisáním lymfatických žlaz a příznaky septickými; vedle toho však se zdá, že celá řada jiných affekcí, jako onemocnění dutiny ústní a oční, byla pojata do tohoto moru. Mor ten byl velmi zhoubný, zuřil hlavně v Athénách dvakrát a pouze vojsko athénské ztratilo prý asi 10.000 mužů. Někteří autorové domnívali se, že to byly neštovice; tomu však novější badání nenasvědčují.

... Užije-li se k znázornění chodu [Epidémie] metody grafické, při kteréž na osu úseček se nanášejí jednotky časové a k nim sestrojí při. slušné pořadnice, naznačující svou délkou počet onemocněných na dotyčné jednotky časové připadající, dostaneme křivku zprvu do výše k jistému maximum vystupující, odtud však dolů klesající. Pohled na takový diagram zpraví nás ihned o počátku, konci neb i jiných zjevech průběhu [Epidémie] se týkajících. Epidemické vystupování téže nemoci vede k domněnce, že zde asi jest nějaká příčina vzniku všem případům společná, což také bylo objasněno objevy doby novější. Dle těchto musíme míti za to, že epidemické nemoci z pravidla jsou podmíněny invasí jistých specifických mikroorganismů do těla lidského, které v době [Epidémie] měly buď ku svému vývoji a množení nebo ku přenášení s člověka na člověka (přímo nebo nepřímo) jisté příznivé podmínky. Názor ten, byť i platil o převážné většině nemocí epidemických, nemá však platnosti obecné. Jsouť nemoci, které mohou míti průběh epidemický, kde však invase mikroorganismů, tudíž infekce, za příčinu vzniku pokládá-

na býti nemůže. Takovou nemocí jest na př chorea (Vítův tanec). Epidémické vystupování této nemoci bylo, jak se podobá, podmíněno náklonností k napodobování jistých pohybů. Viz Infekce (Infekční nemoci). Kl. Dějiny [Epidémie]-í í.

... Jakožto nemoci hromadné a sdělné ve smyslu novějšího výměru toho slova zajisté panovaly [Epidémie] již od dob nepamětných, jak dosvědčují jednotlivé udaje z nejstarších pramenů historie medicíny, egyptských, židovských a indických. Bezpečnější arci a soubornější spracování jakož i pečlivější zaznamenání nastalo teprve se zkvětem lékařské

literatury a když většina lékařů dosáhla vzdělání, které dovovalo správné zaznamenávání moru.

Použito: Ottova encyklopedie obecných vědomostí na CD-ROM. Aion CS, s.r.o. ve spolupráci s firmou AMD, v.o.s., 1997.

Zdroj obrázku: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ott%C5%AFv_slovn%C3%ADk_nau%C4%8Dn%C3%BD#/media/Soubor:Ottuvslovník.jpg;

licence <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/de/deed.en>)

KAM SE PODĚLA PODPORA TECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ?

Josef Gruber

... asi chytila COVID-19. Když sleduji televizi, mám dojem, že neexistují jiné typy škol, než školy základní a gymnázia. Na obrazovce mají abonemá představitelé Asociace základních škol, popř. gymnázií. Odborné vzdělávání je zcela pomíjeno. Omílané problémy s internetovým připojením a online vzděláváním se v jeho případě ale násobí.

Ke studiu odborných předmětů typu 3D modelování, konstruování, CNC programování žák potřebuje ne běžný rodinný počítač, ale takový, který umožní instalaci a rozběh příslušného softwaru (ten má žák zadarmo v rámci studentské licence, ale musí ho mít do čeho nainstalovat). Netýká se to rozhodně většiny žáků, ale pro ty, kteří tento problém mají, jde o existenční záležitost, ohrožující závěr jejich vzdělávání,

tedy pokud by distanční výuka trvala delší dobu. Není v možnostech školy takového žáka/takové žáky vybavit odpovídající technikou. U jiných předmětů (odborný výcvik, technická měření apod.) jde zase o vybavení, které žák nemá už vůbec. To všechno je praktická výuka, ta nespočívá jen v činnosti v dílně; ta je jasně nenahraditelná „vysláním“ po internetu. Odborný výcvik těžko nastudujete v obýváku.

Trochu se divím, že se neozve SUZ (Svaz učňovských zařízení), případně Asociace středních průmyslových škol. Je to chyba, protože takhle to vypadá, že jsme celkem v pohodě. Ještě nedávno proklamovaná „podpora technického vzdělávání“ vyvanula překvapivě rychle. Ani ministr se o odborném vzdělávání slovem nezminí. Asi máme nedostatek politologů.

CESTOVÁNÍ ZA DOBY ROUŠKOVÉ

NEJEN BROUMOVSKO A BENEDIKTÝNI 1/3

Petr Viček

Broumovsko jsem navštívil od konce srpna do konce září hned třikrát. Nejprve jsem do Broumova vezl svoji téměř 80letou maminku na Československou dovolenou a za týden jsem pro ni jel zpátky. Obě cesty byly víkendové a vždy jsme navštívili i jiná místa na dlouhé cestě z Plzně. Potřetí jsem se vrátil do oblasti koncem září, tentokrát do nedaleké Police do hotelu Ostaš na náměstí. Ta poslední cesta byla inspirována pověstmi o skrytém benediktýnském pokladu a jejím cílem bylo odhalit místo, kde je poklad ukryt. Každý muž by si měl umět hrát a vrátit se svým způsobem do dětských dobrodružných let....

Československou dovolenou, která se týkala prvních dvou výprav na Broumovsko, organizuje od rozpadu státu jeden Slovák, bývalý novinář a cestovatel, dnes již v důchodu. V období rozpadu státu dal

dohromady asi 90 rodin a z celého Československa a každoročně organizuje jejich setkání na týdenním pobytu. Dvě země pobytu se střídají pravidelně každým rokem a u České republiky se ještě

za kterou dodnes považují obě země. Škoda jen, že vzniklá parta lidí stárne a jejich děti nemají zájem v tradici rodičů a babiček a dědečků pokračovat, ačkoliv s nimi jezdily a líbilo se jim to.

Letos šlo o oblast Česká republika (Čechy) a volba padla na oblast tajemných skal, kde se usídlili právě benediktýni a vybudovali tu mimo jiné 2 kláštery (Broumov a Police) a kapli Na hvězdě v Broumovských stěnách. Oba kláštery dnes patří pod správu hlavního českého sídla benediktýnů, jímž je Břevnovský klášter v Praze.

První ze tří cest na Broumovsko jsme naplánovali se zastávkami. V sobotu jsme dojeli do oblasti vrchu Mužský neda-

dodržuje střídání oblastí Čechy - Morava - Slezsko. Vzniká tak pravidelný 6 letý cyklus. Účastí na některých ročnících Československé dovolené jsem poznal skvělé lidi a úžasné oblasti naší vlasti,

leko Mnichova Hradiště, kde bylo skalní město osídleno již od dob Keltů. Mimo jiné tu stojí hrad Valečov a Drábské světničky.

Hrad Valečov je krásnou vy-

hlídkovou plošinou. Dochovalo se hradní jádro se zděným palácem, skalními komorami a chodbami. Zajímavé je předhradí se skalními byty s velkým 9,5 metru hlubokým tesaným prostorem využívaným původně jako zásobnice. Hrad byl propojen podzemními chodbami s nedalekými Drábskými světničkami. Ve 2. třetině 13. století tu bylo založeno opevněné sídlo. Dřevěný hrad s věží byl vybudován na 7 pískovcových blocích a měl strážní funkci. Ve skalách vysokých 15-40 metrů se dochovaly dvě desítky tesaných prostor, zbytky pěti chodeb, tesané základy po 7 dřevěných stavbách a 5 mostních konstrukcích a žlab dokládající ukotvení dřevěné palisády. Největší místností je kaple s tesaným oltářem.

Prohlídka této lokality a obejití všech hrádků a hradů, krásných soutěsek, roklí a skalních útvarů, nám

zabrala téměř celé odpoledne. Celý komplex je na jakési vyvýšenině, odkud je nádherný pohled na velké území dolů do kraje. Lze odtud vidět Lužické a Jizerské hory a celé pásmo jejich hřebenů až ke Krkonošům. Dále pak oblast Ralska a Bezdězu, Turnovsko, Kozákov a Trosky. Z Valečova pak je zase vidět do středních Čech až téměř k Praze. Naši předci a snad i Keltové si uměli vybrat velmi dobrou a strategicky položenou lokalitu. Ne nadarmo je tato oblast částí Českého ráje.

Nocleh jsme měli zajištěný Nové Pace, kterou jsme ještě večer obešli. A druhý den jsme se věnovali okolním místům města. Nejprve jsme zajeli do Lázní Běláhrad a prošli zde lázeňský park a ochutnali zdejší prameny. Došli jsme až ke kostelu Byšičky (viz foto).

Běláhrad vznikl z osady Nová

Ves, která se poprvé připomíná roku 1267. V polovině 19. století byl významným vlastníkem některých částí Max Dormitzer, který je považován za zakladatele dnešních lázní v Běláhradě. Velkého rozmachu lázeňství došlo až za vlády hraběnky Anny z Assenburgu, baronky z Kleistu, která panství koupila

od Dormitzerů a bývá rovněž označována za zakladatelku lázní. Založila areál Anenských lázní a při nich na ploše 60 ha lázeňský park Bažantnice. V roce 1901 byl navrtán Annamariánský pramen arzeno-železité kyselky. Dnešní léčebný ústav byl postaven roku 1936 a slouží k léčbě nemocí pohybového ústrojí.

Nedaleko Běláhradu stojí kostel v Byšičkách. Toto místo navštěvoval

Karel Jaromír Erben, na břehu rybníka roste i jeho památný dub. Narodil se v nedalekém Miletíně. Okolo kostela je hřbitov a na jednom rohu je kámen první foto), který vyznačuje negativní zemskou energii. Ke kameni se váže pověst, že právě zde se odehrál děj Erbenovy balady Svatební košile. Básník jí zapracoval do své sbírky Kytice.

Posledním místem na cestě do Broumova byl nedaleký hrad Pecka. Původně gotický hrad z přelomu 13. a 14. století byl později přestavěn na renesanční zámek. V roce 1830 však vyhořel a zchátral. Po celé 20. století zde probíhaly opravy, díky nimž je nyní - ve dvou prohlídkových trasách - zpřístupněn celý západní palác a rozsáhlé sklepení.

Nejznámějším majitelem Pecky byl cestovatel, spisovatel a hudební skladatel

Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic. Je to jeden z českých pánů státých po bitvě na Bílé hoře na Staroměstském náměstí. A tak si hrad zprivatizoval Albrecht z Valdštejna.

Hrad byl nově postaven z téměř zříceniny a byl obnoven do podoby jeho nejvýznamnějšího majitele, jehož muzeum se tu nachází.

Z Pecky už jsme pak přejeli do Broumova na zahájení Československé dovolené. Nocleh měla skupina objednaný přímo v broumovském klášteře, kde je zbudován v části bývalých mnišských cel hostel (Dům hostů). Setkal jsem se známými lidmi, ponechal jsem maminku svému osudu a odjel zpět do Plzně, protože druhý den začínala moje pracovní povinnost po prázdninách.

Zpracováno pro školní zpravodaj. © září 2020.

<http://www.spstrplz.cz>

**SPŠ STROJNICKÁ A SOŠ
PROF. ŠVEJCARA, PLZEŇ**

Klatovská 109,
301 00 Plzeň

Telefon: 371 510 811 - vrátnice,
371 510 825 - sekretariát.

Aspoň něco pozitivního, pardon - negativního ve smyslu náuky

Foto JG

Zpravodaj připravuje J. Gruber (gruber@spstrplz.cz). Za obsah příspěvků odpovídají autoři.
Toto číslo vyšlo v říjnu 2020.